

Voorstel raad

Nummer

10

Portefeuillehouder

M.M.J. van Gent

Contact en vragen via

Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
22 februari 2018	30 januari 2018

Onderwerp
Plan van aanpak Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2018 - 2020

Voorgesteld besluit
1. het plan van aanpak 'Thuis in de buurt' vast te stellen als richtinggevend document voor de komende jaren en daarvoor gestelde uitgangspunten; 2. de in het voorstel genoemde financiële kaders vast te stellen; 3. een regionale bestemmingsreserve in te stellen voor Begeleid Wonen (BW); 4. het college op te dragen nadere werkafspraken te maken over de werking van de bestemmingsreserve en de raad daarover te informeren.

Wettelijke grondslag
- Wmo 2015: op grond van deze wet zijn gemeenten verantwoordelijk voor het ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen. De ondersteuning moet erop gericht zijn dat mensen zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven. - Opdracht van het rijk om per 1 oktober 2018 in heel Nederland een goed werkende aanpak voor ondersteuning van mensen met verward gedrag te hebben gerealiseerd.

Voorstel raad

Kern van de zaak

In opdracht van het Rijk heeft centrumgemeente Den Helder met de regiogemeenten KvNH een plan van aanpak opgesteld voor de doorontwikkeling van Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang in de komende jaren. Het plan van aanpak van personen met verward gedrag maakt onderdeel uit van dit plan. De WMO adviesraden, de adviescommissie Maatschappelijke Opvang en de Innovatietafel zorgaanbieders hebben advies uitgebracht, waarop aanpassing in het plan van aanpak heeft plaatsgevonden en antwoorden zijn geformuleerd.

Openbaarheid documenten

☒ Openbaar ☐ Het voorstel bevat niet-openbare documenten

De raad besluit: Conform besluit aangenomen

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22 februari 2018

Griffier

Voorzitter

Voorstel raad

Aanleiding

Vanaf 2015 is Beschermd wonen (BW) een taak van de centrumgemeenten voor maatschappelijke opvang. Dit betreft de zorg voor mensen die vanwege psychiatrische problemen tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen en toezicht en begeleiding nodig hebben. Alle gemeenten zijn hier zelf verantwoordelijk voor en uitgangspunt is dus ook dat het geld op den duur over alle gemeenten wordt verdeeld volgens een nieuw te ontwikkelen objectief verdeelmodel.

De commissie Dannenberg heeft eind 2015 een toekomstvisie opgesteld, die uitgaat van 'de inclusieve samenleving' waarin ook kwetsbare mensen zo zelfstandig mogelijk wonen. Een visie waar de gemeenten zich in VNG-verband achter hebben geschaard. Financieel en praktisch is nog een nadere uitwerking nodig. Alle centrumgemeenten Maatschappelijke opvang, hebben van het Rijk de opdracht gekregen om, met de regiogemeenten, tot een Plan van aanpak te komen voor de doorontwikkeling van BW en maatschappelijke opvang in de komende jaren. Het plan van aanpak 'Thuis in de buurt' is daarvan het eerste resultaat. De intentie wordt uitgesproken de bestaande samenwerking tussen de vier gemeenten op deze beleidsterreinen ook na 2020 te continueren en verder uit te bouwen. Als uitgangspunt bij de nadere uitwerking geldt: lokaal wat kan, regionaal wat moet. Een concreet actieplan 2018 volgt op korte termijn.

Onderdeel van bovengenoemd plan is de aanpak van personen met verward gedrag. Het 'Plan sluitende aanpak personen met verward gedrag Kop van Noord-Holland' is als aparte bijlage toegevoegd. Hierin wordt de huidige aanpak in beeld gebracht en worden speerpunten voor de komende periode benoemd. Hieraan voorafgaand hebben gemeenten en ketenpartners de samenwerkingsovereenkomst 'Sluitende aanpak rondom personen met verward gedrag' afgesloten. Voor de uitvoering van het Plan van aanpak is subsidie aangevraagd bij ZonMW.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

1. Inwoners met ernstige psychische en psychiatrische problematiek zo zelfstandig mogelijk laten wonen, met passende begeleiding en dagbesteding.
2. Beschermd wonen met 24-uurs zorg en toezicht in omvang terugbrengen, maar beschikbaar houden voor de groep waar dat tijdelijk voor nodig is.
3. Beschermd wonen verbinden met de bredere keten van samenhangende voorzieningen, waaronder maatschappelijke opvang en OGGZ-aanpak, begeleiding en dagbesteding, jeugdzorg (overgang 18-/18+), wonen, inkomensondersteuning, inloop, sociale verslavingszorg en welzijnswerk/maatschappelijke dienstverlening.
4. Vroegsignalering en preventie en een optimale afstemming met de wijkteams.

Voorstel raad

5. Integrale trajecten op maat inclusief participatie en cliëntsturing.
6. Sluitende afspraken rondom personen met verward gedrag

Motivering per voorgesteld besluit

Ad 1.

Het plan van aanpak wordt vastgesteld op basis van de volgende uitgangspunten:

- a. ook kwetsbare inwoners blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen in hun wijk, buurt of dorp met adequate ondersteuning. Is toch maatschappelijke opvang of beschermd wonen nodig, dan is dit tijdelijk en gericht op herstel, stabilisatie en uitstroom. Die ondersteuning richt zich op alle leefgebieden.
- b. prioriteiten voor de komende jaren:
 - *vroegsignalering en preventie*; door problemen eerder te signaleren en aan te pakken willen we instroom in Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen voorkomen;
 - versterken van eigen kracht en zelfredzaamheid, waarbij ook ervaringsdeskundigen een belangrijke rol kunnen spelen;
 - *steun en zorg op maat*: vanuit het netwerk of de naaste omgeving, vrijwilligers of maatjes, het wijkteam of de zorgaanbieder;
 - *passende woonruimte in buurt of wijk*: voldoende passende en betaalbare woningen, verspreid in de regio. En voldoende woonvariatie die aansluit bij de vragen en behoeften
 - *werk en participatie*: het is van groot belang dat cliënten meedoen, participeren, bij voorkeur met betaald werk of vrijwilligerswerk, (arbeidsmatige) dagbesteding en ontmoetingsactiviteiten. De individuele wensen en keuzen van cliënten zijn daarbij het uitgangspunt;
 - *bevorderen inclusieve samenleving*: door voorlichting de stigma's beperken, die kleven aan mensen met psychiatrische stoornissen. Deze staan inbedding in de lokale gemeenschap in de weg waardoor sociaal isolement en eenzaamheid op de loer liggen. Ook op buurtniveau zoeken naar aanspreekpunten voor cliënten in situaties dat terugval dreigt of sprake is van overlast;
 - *sluitende aanpak voor personen met verward gedrag*; gemeenten, politie en partijen als GGD, GGZ, Brijder verslavingszorg en Veiligheidshuis werken al nauw samen m.b.t. de melding, het benaderen en het toeleiden van mensen naar passende zorg. In het Plan sluitende aanpak rondom personen met verward gedrag wordt de huidige aanpak in beeld gebracht en wordt een aantal speerpunten benoemd die de komende jaren moeten worden aangepakt. Deze richten zich op o.a. voortzetting innovatie, het verbeteren van de bereikbaarheid en beschikbaarheid van Meldpunt Vangnet en Adviesfunctie (7 x 24 uur), het bevorderen van inclusie, het tegengaan van stigma en versterken van eigen regie en inbreng cliënten.

Voorstel raad

Deze thema's sluiten aan bij de condities die in het Rapport van de Commissie Dannenberg zijn benoemd

- c. De intentie van de vier gemeenten is de huidige samenwerking te continueren en verder te versterken, en de kracht van de lokale gemeente optimaal te benutten. Ook na 2020 wordt uitgegaan van een vorm van samenwerking met behoud van lokale autonomie op grote delen van de uitvoering. Bij de nadere uitwerking geldt: lokaal wat kan, regionaal wat moet. Dit wordt in de komende periode uitgewerkt.

Ad 2.

Voorgesteld wordt uit te gaan van de volgende financiële kaders:

- a. De decentralisatie-uitkering die de centrumgemeente voor Beschermd wonen (BW) en Maatschappelijke opvang (MO) van het Rijk ontvangt, komt geheel ten goede aan de wettelijke verplichte taken voor BW en de MO-voorzieningen in de regio Kop van Noord Holland. Uitgangspunt is dat de inzet van middelen niet uitkomt boven de middelen die het Rijk beschikbaar stelt.
- b. Voor BW geldt als richtlijn dat de centrumgemeente maximaal 3% aan ambtelijke capaciteit en uitvoeringskosten wordt besteed en minimaal 1 % van het budget aan nieuwe ontwikkelingen.
- c. Tussen de centrumgemeente en regiogemeenten vindt halfjaarlijks afstemming plaats over de voortgang van de uitvoering en de besteding van de beschikbare middelen.
- d. Voor zover er na het realiseren van de afgesproken prestaties middelen resteren of er tekorten blijken, worden deze verevend tussen regiogemeenten op basis van het aantal inwoners.

Ad 3.

Door een regionale bestemmingsreserve in te stellen voor BW, kunnen:

- 1. tekorten in enig jaar worden opgevangen;
- 2. nieuwe initiatieven op het gebied van BW worden gefinancierd.

Ad 4.

Het college maakt heldere en eenduidige werkafspraken over de werking van de bestemmingsreserve met de regiogemeenten en zal de raad daarover informeren.

Kanttelingen en risico's (incl. argumenten)

- Het Rijk wil de financiële middelen na 2020 verdelen over alle gemeenten. De aanvankelijk hiervoor geplande datum van 1-1-2020 wordt waarschijnlijk niet gehaald, omdat de ontwikkeling van een objectief verdeelmodel op zich laat wachten. Er is ook nog geen duidelijkheid over de overgang van een

Voorstel raad

deel van de Beschermd wonen doelgroep naar de Wet Langdurige Zorg, wat ook gevolgen heeft voor het toekomstig gemeentelijk budget voor Beschermd wonen.

- Tot dusver is gewerkt volgens het solidariteitsprincipe. In 2015, 2016 en 2017 is het verschil (negatief, resp. 2x positief) tussen de inkomsten van het Rijk en de uitgaven als gevolg van de taakuitvoering onder de regiogemeenten verevend op basis van het aantal inwoners. Voor de periode 2018-2020 worden voorstellen gedaan aan de raad om deze lijn te vervolgen.

Alternatieven (incl. argumenten)

n.v.t.

Financiële gevolgen

Kosten/opbrengsten

Dekking binnen begroting*

Programma:

Cluster:

Geen dekking binnen begroting*

Dekkingsvoorstel:

Toelichting:

Communicatie

Centrumgemeente Den Helder laat een persbericht uitgaan

Bijlagen

1. Plan van aanpak Thuis in de Buurt 2018- 2020
2. Samenwerkingsovereenkomst gemeenten KvNH 'sluitende aanpak rondom personen met verward gedrag'
3. Plan van aanpak personen met verward gedrag
4. Reacties adviesraden Sociaal Domein op plan van aanpak Thuis in de Buurt
5. Antwoordbrief op reactie van de WMO adviesraad Hollands Kroon